

ידי שבע

פעם שער צייטונג

דאָנערסטאג אויסגאבע

דעזעס בלאטס ערשיינט צוויימאל וואָכענטליך... פריש אױסלאנד... פריש אױסגאבע...

אױף דעזע צײַטונג קאָנן מאַן יעדען מאָן פֿאַרענטרען... פֿאַרענטרען אױף דעם פֿאַרענטרען...

Nr. 33. זיבענטער יאָרהאַנג. פֿעסט, כּד נױן ה'תּל"ח. Pest, den 29. April 1875.

נייע קריגע-אויסוואַכען.

וואָסן יעצט דאָס אייגענע געגען זױדען אַ סױסען אונד נאָר דען בליקט פֿעדעטעס יעצט נאָר קיינע קריגע-אױסוואַכען אױס אַסטען (געמלך אין דער טורקיא) אױס וואָהל דער פֿאַל- מישע היממעל דאָס קלאַרסטע אונד היינטע יאָר אױס זאָנאָר שטאַרק בעוואַלסט, אבער אין פֿרישגעליבענס נייטיגסטע אױס פֿאַרלייבט ניכט צו בעפֿורכטען אױס ווען (אין אױסליען) שיינט דער עיניגע פֿעדעטע צו העררשען אױסוואַלען האָט זײַנע אױסניקױט ערלאָנט אונד אױס זאָנאָר יעצט פֿאַן זײַנען פֿעדען אַלס פֿעראַיינטעטע קאָנפֿעדירט אַנער- קאַנטו וואָרדען. האָרען דאָס אױס זאָנאָר וואָר אין אַר- שטאַלען אונד האָט דעם קאַניען וויקטאַר עמאַניעל דאָ פֿעדענעם-אונד אױס-הױטעם-האַנד געוויכט - אױך דער דױטשע קאָנפֿעדירט העכסטע נאָך אױסליען קאַמטען אַרליען, אַזױס עכטפֿאַלעם דאָס צווישען אױס אונד וויקטאַר עמאַניעל פֿאַן בעסטאַנדענע פֿיינדשאַפט נאָך שטערקער אונד בעסטער צו גער- שטאַלטען. אבער זײַנע אַלע-ערעם-שוואַכע פֿעדענע- דערשען אױסן דאָרט, אונד ער שרעכט דאָרעך אַנד שטאַטס זײַנער, זײַנע זאָנן (דען קראַנפֿאַרענען פֿאַן דױטשלאַנד) נאָך אױסליען אױס דעם אױסליענער- אױסן קאַניען דען פֿיינדשאַפט-בעדן צו העררשען. אַ סױס אַנדערען (אין אױסלאַנד) אױס קיינע שפּיר פֿאַן אױנעם קיינע צו פֿעדען, רוסלאַנד שרעכט יעצט נאָך קיינען נייען עראַבערענען עס מאַכט בראָס דאָ טורקיאַ פֿערשלינגען, נאָך וועלכעם עס שאָן לאַנגע ניכט, אבער דאָ אױסריגען מעכט בערלינגען אױס דעזען ניכט אונד עס מיט זיך דאָרעך פֿאַרלייבט מיט זײַנע אַפּעטיט נאָך צו- הױטאַלטען עסטעררייך האָט יעצטעס בױאָ זײַנען פֿילען שולדען זיכער קיינע לוסט, זיך אין אױנען קאַפּטלענענע קיינע אױסוואַכענע דען דאָ געדערלאַנגע ווערע זיכער איינע זעהר געפֿעהרליכע ענדע מערען האַסטע וואָהל עסטעררייך אױנען קליי- נען שטרייט מיט דער טורקישען קיינענען, דער באַלד אין אױנען קיינע אױסוואַכענע יענע ווע- הע נומ 24) אבער דעזען פֿאַרענטען טראַף אױנע אױסוואַכענע פֿעדענע אױסן מיט דער מעלדונג, דאָס דער ערשטע טורקישע מיניסטער (גראַם-וועיקער) אַבערענטעט וואָרדע - אונד זאַמיט אױס וועדער אַללעס אױס -

מחיל (עלואס אונד לאַפֿהרענען) אַבערשטימטע אונד דער גראַסער קאַפּער וויל דאָ אַבערשטימטע- נען גליעדער וועדער צוריק האַבען. פֿאַנקרויך רוסטעט אױס געווישען, עס פֿער- שטערקט זײַנע אױסוואַכענע אַמען, עס קויפט אַבער אַלל פֿעדענע צוואַנטערען עס לאַסט זיך נייע קאַנאַנען געסען - אונד אַללעס אױס שטיללען אונד געווישען, אונד ווען אױנגעד אין דױטשעם בלאַטט פֿאַן דעזען פֿאַנאַנצאָישען קריגע-רויסטענען עט- וואָס בערלינגען און ווען דאָ פֿאַנאַנצאָישען אױ- סונגען דעזען בערלינגען אַלס לינגערשאַפט צו ער- קלערען. ביסטאַרק אױס אַבער אױך קױן גייענאַרע- נעם קער, ער קענט דעזען געווישען ווערען זעהר ניט ער זשעט דאָרעך אױך ניכט מיסטע אױס צו זעהנע, וויאָ מאָן אױס דאָס דאָך אַבער דעם קאַפּ- פֿע אַנציערעט זאָנערען זוכט אַללע פֿערשודיענעם- מיטטעל אין בעוועגונג צו נעמען, און יעדען אױ- בער פֿאַרלירט רעכטפֿעטיג אַבערנען מאַכען צו קאַנען. צווישען דעזען צווייאָ גראַסען מוהלישטיגען (פֿרויסען אונד פֿראַנקרױך) ליענט דאָס קליינע בעלזען אונד אונד דאָרט וואָ זיך צווייאָ מוהלי- שטיגע אַנציערענע-רויבען, קאַן דאָס קליינע קאַן (געמלך בעלזען) לייכט צערשטאַרט ווערען וויאָ וויאָ אין דען נעמערן 29 אונד 30 בערלינגען, האַסטע זיך פֿעלשלאַנד און אונדערען בעלזענען אַנציערענענענענע דױטשענע אַנציערענענען. נון וואָהל, וועלכע אין אױנען שאַפֿטאַלל שלייכען וואָללטע העכטע צו שרייען אַנציערענע, דער דױטשע וואָלע האָט זיך וואָהל פֿיין צוריקגעצאָנען, דאָפֿיר אבער וויל יעצט דער פֿאַנאַנצאָישע וואָלע דאָס בענאַכבאַרע בעלזען און זיך רייסען, מיט אױנעם וואַרעט: אױס דעם פֿרויסע-בעלזענען קריגענע, דער פֿאַר אױנען טאַנען אױסצוברעכען דראַפֿע, ווי דער יעצטע אױס פֿאַר אַ- צאָזש-בעלזענענע קריגענע אַללעס- פֿאַרעכען. אױס נון דען לעזער אַבער דאָ נייען קריגע- אױסוואַכענע אױסצולערען, מיסטען וויר דאָס לאַנד בעלזען אין געאַראַפֿישער- געשטליכער אונד אין פֿאַלישער בעציערענע שולדען. בעלזען ליענט אױס נאָרדען פֿאַן פֿאַנקרויך, אױס וועסטען פֿאַן דױטשלאַנד, אױס וועדען פֿאַן האַל- לאַנד אונד אױס וועסטען גרענעצען און אַלס מערע בעלזען אױס דאָס אַלע-טעטע בעלזענען לאַנד אין אױראַפּאַ, אױף 636 קוואַדראַט-מױלען וואָרענע אַבער 6 מיליאָנען אױטוואַהנער, זאָ דאָס אױף יעדע קוואַדראַט-מױלע 987 אױטוואַהנער אױס- קאַסטען. אױראַפֿישען וואָרענע און בעלזען נור 2000 וועלכע פֿאַללשטענדיגע עמאַנציערע זעהן, דאָ הייפּטשפּאַרען אין בעלזען אױס דאָ פֿאַר אַ- צאָזש-אונד זאַמיט וואָללטען דאָ פֿאַנאַנצאָנען דאָ גליעדער אַלס אױראַפֿישע אױטוואַהנער אַנ- ערקענענען, דאָ מיסטען אױטוואַהנער און בעלזען בעשטערען בענענאָ אױס לויפֿער קאַמפֿאַרען וויאָ אין פֿאַנקרויך - אונד זאַמיט וואָללטען דאָ פֿאַר- צאָנען ניכט געווישען, וואָרום בעלזען אױס בענאַנ- דערעס קאַנפֿירן בלייבען וואָלע וועדען עס דען ניכט פֿיר בױדע בעסטער, ווען זיך פֿעראַיינען וואָרענע און וואָדאַן אױנען טאַנען שטאַרק פֿאַר- צאָזשע רעפּובליק צו בילדען? דאָ בעלזענע

קריגע-מאַכט בעשטעהט אױס 98770 אַלדאָסען אונד 10000 בױנענע-נאָרדען (אָנעוועס). אױס יאהרע 1713 קאַם בעלזען און עסטעררייך אונד פֿערבלייבט אױך לאַנגע אױטער עסטעררייכי- שער רעזיערונג: אַלס אבער קאָנער זאָנע אין דאָס פֿאַרמטע קאַמפֿאַלישע בעלזען זײַנע פֿרױנע- נען ניכט-לייב-פֿינדלעכען גייענענען אױספֿוהרע- וואָללטען ענטשטאַנד דאָרט אױס יאהרע 1789 אױנע רעוואָלוציאָן נייענען עסטעררייך אונד בעלזען האַט- טע זיך אױך אין פֿאַר מאַנאַטע אַלס זעלבסט- שטענדיגעס זיך צו בעווייפֿענען געוואַסט: אבער- שאָן אױס נאָיעמבער 1790 קאַם עס וועדער און עס- טעררייך. אױס יאהרע 1794 האַבען דאָ פֿאַר- צאָנען דאָס בענאַכבאַרע בעלזען פֿאַן עסטעררייך ווענענענענע אױס עס און פֿאַנקרויך געבראַכט. בעלזען אונד פֿאַנקרויך וואָרען זאַמיט בױ צום יאהרע 1814 צו אױנעם שטאַטע אין פֿרױערע פֿער- אױנעט, עסט אױס יאהרע 1814, אַלס זאַפֿאַלען דער ערשטע געשטריכט וואָרדע, וואָרדע בעלזען פֿאַן פֿאַנקרויך ווענענענענע אונד מיט דעם נאָרד- לויך בענאַכבאַרען אונד דאָס אונטער אױנעם קאַ- ניגע פֿעריאָינעט אבער אַלס קאַמפֿאַלישע בעלזען קאַנעט זיך מיט דעם פֿאַרענטאַמישען האַלאַנד ניכט ניט צערשטאַנען אונד ווערערע דער פֿאַר- צאָזשע רעוואָלוציאָן פֿאַם יאהרע 1830 האַסטע זיך- בעלזען אױך פֿאַם האַלאַנד לאַנגעריסטען? אונד 9. אױל 1831 וואָרדע בעלזען אױס זעלבסט- שטענדיגעס קאַנפֿירן, אין וועלכעם יעצט קאַני- לעפֿאַלדען שוואַכער פֿאַם ערציערענען זאָנען (דער- נעירט). אין פֿאַלישער בעציערענע האַבען וויר בע- רייט צו וועדערדאָלען מאַלען ערלערט, דאָס בעלזען אױס געאַטראַליזירטען שטאַט אױס. דאָס אױס: עס דאָרף זיך אין קיינען אױסווערטיגען קיינע דױטשענע, דאָפֿיר אבער אױך ניכט פֿאַן אױ- נער אױסווערטיגען מאַכט אױסווערטיגען וועדען. זאָלכע קליינע שטאַטעס, וויאָ דאָ שווייץ אונד בעלזען מיסטען געאַטראַליזירט וועדען, דאָ זאָ זאַמיט פֿאַן דען גראַסען נאַכבאַר-שטאַטען לייכט פֿערשלינגען וועדען אױס. דעזען שטאַטעס שטענען דאָרעך אונטער דעם שטענע אַללע אױ- ראַפֿישענע מעכטע אונד זאַכאַלד בױפֿעלשווייזע בעלזען פֿאַן אױנעם נאַכבאַר-שטאַטע אַנציערע- פֿען ווירד זאָ מיסטען דאָ אױסריגען אױראַפֿישענע מעכטע ענגלאַנד, רוסלאַנד, עסטעררייך אונד אױ- טאַליען... דעזעם קליינען שטאַטע צו הױלע אַרליען. -

דױטשלאַנד, וועלכעם זיך דען בױך פֿאַלל- געפֿרעסטען האָט, קאַן זיך פֿאַר פֿעסטע ניכט רױ- רען, עס ווינטשט דאָרעך פֿאַרלייבט, דאָס מאָן עס אין רױכע לאַסטען, דאָ דער מאַנען וועדער אין אַרדױנג אױס אַבער דאָ אַנציערענע אונד שטאַרק בע- שעדיגט פֿאַנקרויך וויל זיך לאַנגע ניכט וואַרענע אױס האָט אױטאַל דױטשלאַנד דען נאָרד-אַסטליכען

לאקאל פערענדערונג

ברייגע מיניען געשעצטען קונדען צור קענטע- ניס, דאס איך דאס 15 אפילו ל. י. פאן מיניער וואהונג עלבאנגעמאסע נ"ו 7 אין דאס ראמבאכ- נאסע נ"ו 3, 1-1 טען שטאק נעבען דעם איראעלי- מיטען טעמפל איבערזעלעט, אונד ביטטע אן אום נענייטען צושפירן, אין מיניען ועדע נעריטי- און לאקאלטען ווערדע פיר בעקוועמליכקייט נען בעסטע בע דיעניונג געוויסענערהאפט זארגע טראגען.

ביראפעס אום אפיל 1876.

אכטונשפאל

יאקע אדעלבעלטה.

קאנקורע

אין לעהרער, דער אים העברעאישען, דייט- שען אינאיינשען אונד אים שאשרייבען 8 קונדער פאן 10 ביז 15 יאהרע אונטעררובטען קאנן, נוסע צייטסטע אבער זיינען רעליאזען לעבעסוואנדעל בעזוטצט, קאנן איינע שטעלע מיט 200 נולדען ע. ו. יעדערליכעס נעראלעט זאמטט דאס אונד קווארטיר האבען. רעפלקטאנטען מעלדען זיך ביז 11 טאגע אונד האבען זיך 11 אים בעליל צו ער- שיינען, דעם אקעפטרטען ווערדען דא ריזע- שפען פערניטעט.

ר א ה א (מאראראשער קאמיטאט).

ס. ה. אדלעשיין.

דער פראקטישע בוכהאלטער

1 H. 6. W.

אנלייטונג דא איינפאכע אונד דאס פ-ע-ל-ט-ע בוכהאלטונג זעלבסט צו ער- לערנען, דער פראקטישע סחיה ציינט יעדעס קויפ- מאנגע זיינע ביכער איינצורובטען, צו פארנען אונד יאהרליך אכטוולעטען.

צו האבען ביים פערפאסער

מ. געללער

פענסא-מאסע 2, 3, אין בורא-פעס.

דערזעלבע אינטעררובטע און אין 20 שטען- דען איינפאכע אונד דאפעלטע בוכהאלטונג נאך איינער ליכטפאסאסליכען מעטראדע אונד ערשטלייט נענען 2 נולדען האנאראר בייפעליכע בעלעקרונג אין דיעזעס פאכע.

M. GELLER, Petöfi-Gasse No. 2, in Budapest.

וויצענער פרייע

דיבאל 18%, נולד. לינאל 20%, נולד.

שעסראל פאום 11 נולד.

שפירטוס: פרנס-שערושום 41% קה.

וויצענער שלאכט פיעהמא דאקס: דער אויס- מיעב און דעם שלאכטפיעהמאקס 19-סענ. ד.ס. בעטוי 2083 אונארזישע 794 נאלזישע אונד 179 דייטשע. צואסמען 3056 שטיק אקסע, נעקורש ווארדען פאן ווינער פליישען 1623 פאן לאנד פליישען 1410 אונד אונטערקויפס נינגע אויסל לאנד 23 שטיק, דער נעוואסט לאנד-אנטריבע 1433 שטיק, פיר ווען פערבלייבען 1623 שטיק, צוועצונסענ- וויכט שטעללעך זיך פער שטיק פאן 450 ביז 500. סטוד. דער אקוויסירט פער שטיק פאן 100 - 215 נולדען אונד פער צענטנער פאן 24%-29 נולד. קה.

דיא וועלטגעשיכטע

דער נייעסטען צייט.

דעניינענען נייא איינערטעמענען לעזער, וועל- כע פאן דען פריהערען פאליטישען בענעבענדיגטען ניכטס געלעזען האבען אונד דאדער דאס נענענווער- טיגע ניכט פערשטענען. ווייל זיא איך איבער דא פער- נאנגענדייט ניכט איינפועלדערט ווארדען- עמפיער- לען ווי דא פאן אונס אין ווייטען לעסטען אינד אין ליכטפערשטענדיגער שפראכע הערויסגענובענע

וועלטגעשיכטע דער נייעסטען צייט

אין וועלכער אללע פאליטישע בענעבענדיגטען אונד אללע קריגע דער לעטצען 20 יאהרע איינפיהר- לוך בעשרעבען שטעהען. דיעזעס בוך איז איינע אינלייטונג פיר נייע צייטונגסלעזער, און זיא אין דאס פערשטענדיגס דער היינטיגע פאליטישען בענעבענ- הייטען איינצופירערען. דער פרוז ערסעלבען איזט נור 50 קרייזער, ועלכע מאן איך דא ערדאמלאן דער "ווייטען פעסטע צייטונג" (רעטינגאסעס נ"ו 7 אין פעסט איינצווערדען בעהיבע.

בריעפע דער רעדאקצאן

הערן ע ביז אין א: דאס אונארזישע 8 בעציינען ווי מיט אן אבער דאס 6 (ווייל עס נעדרענט איינעוועסא- כען וויר) בעציינען ווי מיט אוי. ווי שרייבען דאדער "לונגא" אונד איינשויערן - דאס ווארט, לונגען-אנ- שטאטס, לאבען. וועלכע זיא איך דער ערסטען צילע אונ- זענעס ליטאטריקעלעס אין נוס' 29 פארנען, וואר אין נע- וואהנליכע דרוקפאלערע, ווערבען אין יעדער צייטונג אונ- פערשירליך אונד ענען דאס אין דער רויטען צילע העסטען זיא דאס ווארט, לאבען" נאנץ קארעקט דיעזען קאננען -

פערנאטווארליכער רעדאקטער מאר בר' רייז.

זיך אין דאס בענאכבארטע דארף קלויז-דייפלין אונד פאנד דאס דאס געפליכטע ליכענע- פאאר בייא דער מומע דעם הירטען. דער יונגע נעשטאנד ווארן, דאס ער אבובלשליך דיעזען פסח- אבער צור ענטפיהרונג זיינער געליכטען וועהלטע דאמיט מאן מייען, דאס דער יודע דאס מערבען געשלאכטע האבען. -

(א' ש' ט' י' צ') ריחטע זיך פארניעטען אים רייכסטאנע, דאס זיינע יודען-פליידליכען גע- דאנקען, נייא זינד: וויטעס בעקאמט ער פאן אללען וויטען יודען-פליידליכע ווערעט פאן איינע- מענער, ברונגער אונד וויינענער ציינענען אום איהם צו ציינען, דאס ער זיינע "נייען" געדאנקען פאן דען אלטען געדאנקען נענער יודען-פערעסער נע- שטאלטען האמטען, דא ווען שיקען איהם מנלות, אום איהם צו ציינען, דאס האן שאן פאר 2292 יאר- דען דאזעלבע נענען דא יודען זאמע

ווי האבען אונזער פארניעס בלאט דא- הער זאמטאן ערשיינען לאססען, אום דען ערב פסח אונד דא 2 טאגע חול המועד צור הערויסגאבע דעם היינטיגען בענעבענען צו קאננען - אונד עבענווא ווערדען ווי א"ה דען איבערמארינען ערב פסח אונד דא 2 טאגע נאך ו"ט צור הערויסגאבע אינאיינעם דאנערסטאג-בלאטעס בעניטען, דא- מיט נור דא הערעלעכעס איינאמאט אינאיינעם בלאטעס קיינע שטארונג ערשיידען. ווי ברענגען זאנאר דא היינטיגע נעשרדיגע-פרויען זענען איה- דעם ווערטהעס פיר נאך ו"ט.

דא נייא איינערטעמענען פרינטיקעראנטען ער- האלטען דען אנפאנג פאם רמאן וויא איך דא ביזהער ערשטיגענען 2 ביכעל איבער דא נייען מאסע אונד געוויכטע איינענולטער ציינעשיקט.

נעשעפטסבעריכט

וויצענער פרייע 89-פרייע- נער 5745 נולד. - פעסטער 87-פרייענער 5174 נולד. - באנאמער 86%-87-פרייענער 5 נולד אללע פער דרייא מאנאטע אונד פער צאלע צענטנער. קו ו ק ו ר ו ג 2.90-2.95 נולד פער צאלע-צענטנער אונד פער קאסא. הא פער 2.18 נולדען פער 50 פער. ווי צען נענען דא פארינע פריינאטירונג ווי דא היינטיגע פרייע אום 5 ק' נעשטיגען, - פער פרייהאהר 4.69 - 4.71 נול. פער פעסטעכער - אקטאבער 4.50 - 4.52 נול. -

הא פער פער פרייהאהר 2.09-2.10 נול. קו ו ק ו ר ו ג פער מאינע 370-322 1/2 נולד. רע פס: פער 150 סטוד קאהל-דעסע פער איינשט- פעסטעכער 10%-10 1/2 נולד, באנאמער פער ויל-איינשט 9%-10 נולד.

פריינטיג-טאבעלע

Table with multiple columns: פריינטיג, טאבעלע, אונארזישע, אונגארישע, פריינטיג, טאבעלע, אונארזישע, אונגארישע. It contains various market prices and exchange rates.

מען און אלע איראפעאישע מעכטע האבען צו זיין אנגעפאנגען, דאס ביסמארק אויך בעלזינען זא ווען ער ערלואס נאך אהאלטען פערשלינגען וואלען. ביסמארק האטט דען פאללאישן צו מהן, אום זיך וועגן דיעזער אנגעלעגנהייט צו ענטשולדיגען. ער זאגט, דאס ער דארט דיא זעלבסטשטענדיקייט האנדירט דאס נעאטראליטעט בעלזינעס ניכט אנגרייבן פון וואלעטע. ביסמארק עראינערטע דארטן, דאס פאר דעם אויסברוכע דעם דייטש-פראנצויזישן קריג-נעס איז אסאך נאכער נאפאלעאן דען אנטראג שטעללעט, דאס פראנקרייך פיר פרייסען צור עראבערונג ווי-די דייטשלאנדס פערהעלפען ווירדען, וועגן פרייסען פיר פראנקרייך דיא עראבערונג בעלזינעס צולאסטען מאכטע (וועדע אונזערע וועלטשטיכטע זייטע 18). ביסמארק וואלעט אבער אויך דאמאלס ניכט דיא נעאטראליטעט בעלזינעס אנגרייפען אונד בעלזינען האט זיין בעשטענען נור דעם זינע דייטשלאנדס צו פערדריקען, דען וועגן נאפאלעאן געוועט העט-טע, אז ווערען בעלזינען שאן לענגסט אן פראנצויזישן געקאממען.

אונד וועדע! אין דער טהאט איז היינט פראנקרייך מיט פאלגענדעם פראיעקטע איינפערטער-טען: וויר פראנצויזישן קאנינגען אינמאל אונזערע פערקליינערונג ניכט ערטראגען. ערלואס אונד לאס-ה-רענגען האט אונס דייטשלאנד וועגענאמען, וועגן וויר עס צוריקהאבען וואלען, אז מיסען וויר עס פארן פערשלאנד נור וויר קריגען אונד געוואלט געהען. נון וואלען וויר פרוהער אן דייטשלאנד פאלגענדען פירעלינגען אנטראג שטעללען: אים דען פערלעסט פון ערלואס-לאסהייטען צו ערוועט-צען מאגען מאן אונס ערליבען, דאס צעאנצאבערעט בעלזינען צו געהען. — אהנעהן פערטאיינען וויר היינט אלע נאציאנאליטעטען צו איינעם היינט אלע דייטשע בילדען אין וויר, אלע איטאליענישע בילדען אין רויך, ווארען און אלע ניכט אלע פראנ-צויזען אין נאקסעס נעאיינטיגעס פראנצויזישעס רויך בילדען? בעלזינען איז אונס אויך שראבע אונד פירעיאן אנפירונגארט ווארען וואל עס אלאז ניכט מיט אונס פערטאיינטיש ווערדען? אונזערע בעל-זינען בירדען מאכטען ועלבסט און איינע וואלע פערטאיינטיש איינוואללענען, אונד זאמט ווערען עס מיט דער נאציאנאליטעט בעלזינעס ון געדע?

זא דענקען יעצטע דיא פראנצויזען אונד זא שרייבען יעצטע אירע צייטונגען! דיא פראנצויזען אלאז נור וואס דיא אירבינען איראפעאישען מעכ-טע דאציאן זאנען?

דער צנדטשאפ איז וועסטען איז אלאז אנגעלעגט, דער מירדעסטע וועסט-ווירד קאנצע ארון אין פלאסטען איינפעהען לאסטען וויר האבען

זאמט נייע קריגעס-אויסזוכטען: וואן זיא אבער פערטורקליכט ווערדען, דאס וויסטען וויר פאר-ליינען נאך ניכט! —

פערשיעדענע נייאנקויטען.

* (דיא קאיווער-היינע) יעדע פערנינגענס-היינע האט אירע פריידען אונד ליי-דען: ביא אינער קאיווער-היינע וואלעט מאן נון מינען, דאס זיא נור א פריידען אונד אים נאר קיינען ליידיען בעשטערע — אבער דעמאל האט-טע אינער קאני קאני פיעלע אינאנעהמליכקייטען אויף זינער היינע, און דען געבינדיגען גענעדען דאלמא-ציענס זינד ונד איר היינע מיט פיעלען בעשועווערדען פערברנדען אויף אינער געניגט-היינע, וועלכע דער קאני אס 26 אפריל מאכטע, ענטשטאנד אין העפטער רעגען ווארדען אין זאלער שטעלכטער ווען ענטשטאנד, דאס זיא פערדעט נאר ניכט פאר-טע קאסטען, דער קאני אונד זינע בעלזינעס מיסטען פאס וואנען שטיינען אונד צו פאס געהען, דער קאני בענאב זאן אין ביעריהויז, ווא ער זיך דיא מיינערע אס אפענען פיערע טראגקעטע — אלס אין אלס א סעס א קליינע האפענישטארט אין דאלמאציען) אונזער קאני פאס בירגערמייסטער מיט אינער אנדערע בעריסט ווארדען, אין וועל-כער דערוועלכע דיא אנהענגליכקייט דעם פאלקעס און דען קאני אייסדרוקטע דא ריעף איין רעוואל-צאנערער דאלמאציער נאנען לויט: מאינעסטע! גלייבען זיא דאס דעם בירגערמייסטער ניכט! ער איזט אין ליינע אונד בעשוערען דארויף ענט-שטארט נאטירליך אונזער דען פערזאמטעלען איינע גראסע איינפירענגע, מאן וואלעט דיעזען שקאנדאל-מאכער אויף שטיקע צערייסען אבער אונד אונד-ראמישען דאלמאציער און לייך אונד פירטען ארון אונס געפונענס — וויא בעקאנט, איזט אונזער קאני דיא פינטשליכקייט ועלבסט, ווערענד אנדערע דארטען נאך זיך נאכוארטען לאסטען ערשיינט דער קאני אויף דיא בעשטימט טע מינטען. אלס דער קאני אין שפאלטאט וואר פערשפראד ער אים 9 אוהר אבערען אים טהע-אטער צו ערשינען: אבער דיא נאקסען לייטע אין שפאלטאט געראטעטען עס אלס מאדע, ערסט שפעטער אים טהענאטער צו ערשיינען, אונד זיא גלייבטע דאדער, דאס אויך דער קאני דיעזען נייע מאדע מיטמאכט, פינקט 8 אוהר היינע נון דער קאני אים טהענאטער אונד גלייבטע היינע שאן אין פאללעס היינע צו פירדען, ועלבסט ארון וויא נע-וואלדליך בערייסען ווארדען, ער קאם אים טהענאטער אונד פאנד עס נאך נאנען לען. אס 17 אפריל קאס דער קאני נאך קלעק און דער מירקיש-דאל-

מאנישען גרענצען אונד בעטראט דאס מירקישע געביטע. היער ווארדען אונזער קאני פאן איינע מירקישע רעגירונגעס מיט מירקישע עמפאנען דער קאני זעלבסט ליעס פאר זיך דאס מירקישע רעג-ימעט עסטעריענישע אונד דורכמעט דען מירקישען קאמטאנדירערדען פאפאציער. —

* (דיא לעבענס-ווייזע אונד זע רעס קאניגיס) ווער עס מינט, דאס אין קאיווער נאדלענעס פלייש איזט אונד דיאמאנענען וויין מירקישע דער מאגען לעזען, וויא יעצטע איינע גראסע ווענער צייטונג דיא אינפאבע לעבענס-ווייזע אונזערעס קאניגס שילדערט: אונזער קאני איזט אין פרוה-אויפשטעהער, אהנע זיך וועקען צו לאסטען שטיקע ער אים זאמטער פינקט 8 אוהר אונד אים ווינטער פינקט 8 אוהר פרוה אויף אונד וואשט זיך מיט איינקאלטען וואסער קאפף אונד ברוסט, דאס אנטוילדען ווערט ביא אידס נור אין פאאר מינטען אונד באלד זימט ער אס שרייב-טישען אים דיא פיעלען אקטע-מירקישע הויכצולע-וען, דאן מאכט ער דארויף זינע בעמערקונגען, וויא דיא קאנציליא דיעזע אקטע-שטיקע בערייק-וואסען וואל, אונזער קאני מיט אללעס זיין ער מיט באלד סאלדאט, באלד פישקאל אונד באלד שטאטס-מאן זיין, ער קענט אלע געווענע וועדע גענויא אונד מאכט אפט זינע מיסטער אויף מאכען געווענע איינפירקונגס, וועלכע זיא און לענגט פערניסטען האבען. — ערסט גענען זאדער פירטשיקט ער טהעע מיט געאסטעמעס בראדע פלענצען. — אים 8 אוהר בענינגען דיא אוינענען ועלבסט דער מירקישע אונד קעקעטע מאן ווירד ביים אנבליקע דעם קאניגס איינטייטערטען דען דער קאני פלענט דען איינטייטערדען מיט הויכצולענענען בליקע אצוועהנען. — מאכטאל בעלזענערט דער קאני ווערענדע דער אוינענען אין פארליינענען שרייפטען, דאך הארט ער יעדעס ווארט דעם ביטערנען מיט דאס אבער איינפירק-אקטיוו אונד פערניטען זיך דאן מיט דעם קאפף-פע וואס דען שלום דיעזער אוינענען געדייטשט פערשטעהט דער ביטערנע דיעזעס צייכען ניכט דאן זאגט דער קאני: אריבע, וויר ווערדען שאן וועהן וואס הייער צו מאכען אויף! — ערסט נאך דער אוי-דיינען מאכט דער קאני איינע שפאציר-הייט דען דער קאני איזט אין וועדע גוטער היינער, אלס דער קאני 18 יארע אלט וואר, פירטעט ער זיך נאך מאטער פאר דעם בעשטינען דעם פערדעס אונד זאנען, אללעס טהעע אויך גערייט נור היינען 9 — דאס מיטאמאנאל ווירד ערסט צווישען 5 אוינד 6 אוהר אבענדס אנטהאלטען, דער קאני פירט אים ליעבסטען מיט דער פאמיליע נאנען איי-פאר אהנע דיא פיעלען קונסטליינען, וועלכע פערזאמלעט, אום אונד זיך געשפאקעט אויסהיל צו פאללשטיקען. דיא ינער, וועלכע דיא אפגעטליך-כע-אונד אונד דאס, מיסטען פלענצען געשפראכט ווערדען דאס בית דין פערזאמלעט זיך צור קארטעליינען ציכט-נונג, וויא זיא נאך אוינענען אלשען מנהיגס פאללענען ווארדען, דיא בוסע וויר זיך ריינען אונד זיך בעפענען, ווערדען אין מיטליע דער אוינענען געמיינדע צו זיין. —

נון פלאטצעט דער עוהת פנים מיט זינער ווישהנ-דען רעדע ערויס מיט פאר צאן צייטערדיש שטימע ריעף ער: אהר, פערקנעטע מיר אויף פסק בית דין. דארויף זאנע אויך אייך, דאס אויך איינע בעשענענע פאם בית דין ניכט אנטקענען האבע אויך שוואס פערבראנען: אז אויך זיכענעס מיר דען וועלשליכען פרוהסן אוהר האבט מיר אין קושטע אונד פליעט געשעקע אונד צווינגט מיר צור תשובה. וויא איר צו 11 נ 11 מיר נור דען אויס איינעס פרייען וואלען בין אויך ניכט הייער זאנערן נור נעצואונגענע וויינע פאר איינער יעדען בוסע (תשובה) בוס פירטיי דיא ריעף (הרבה) זון אויך אבער עקלערע הייער פיערליך, דאס אויך מינע טהאט ניכט בעיינע אונד אויך זאנע עס צו אוי-צעהליגען מאלען: דיא גמרא וואל פערבראנט ווערדען אונד זיא ווערען אונד ווערדען 11

דאס מיל האלשען עוהת פנים! וועדע איינע אויך שעכטען אונד טוינדמאל וועדע 11

נון וואלשען יעצטע דיא שעכטען (אסאכאריאני) מיט אירער שראכע ערוויסירקען. וויא בליקען אויך איה-דען אנהויבער יעקב פראק, וואס ער דאציא זאנע איינע פראק שפארט ביים וויינען פילשע (שפענדי) וויא אין

פאלליעטאן.

דיא סאבבאטהיאנער.

(12-טע פארשטענונג.)

IX. דער הרם.

ביא ה' נתן סאכעוויין האבען זיך שריקען אונד איי-פערזוכט אין איינען גלעהנדען האס גענען דיא סאבבא-היאנער אומגעוואנדעלט, דען ער וואססט עס ווער נוס, דאס נור דען קאן מיט דער. כה שבה צבי' ויין אונגליק פערשולדעטע, ביים בית דין האט עס דאדער ה' נתן ווייט הויכגעוועסט, דאס מאן דען דען קאן צו 40 שטאק-שפרייכען פערזאמלעט האטט אונד אויסערדעס ליער ער נאך איינע נאקסע-פערזאמלעט איינפירען, אין וועלכער דען בעשולס נעפאסט ווארדען דען יעקב פראק מיט דער נאנצען. כה שבה צבי' אין דען נאקסען הרם צו לענען. —

אן איינע יעקב ראש חדש' העסטען דיעזע ציכטיגע גענוס אונד דיעזער הרם פארנעמטען ווערדען וואלען. דיא נאנצע געמיינדע וואר אין דער סינאגאגע צאהרליך פער-זאמלעט אונד אויך אלע סאבבאטהיאנער ווארען דאמאלס אין דיעזע סינאגאגע.

דיא סאבבאטהיאנער וואסטען וואל, וואס מיט איה-נען אן יענעס טאנע געשעהן וויר, אונד זיא וואלשען דא-הער אין דיא סינאגאגע ניכט קאסטען. אבער יעקב פראק ערשהוילשט איינע דען בעשעלה. אן קאסטען אונד ועלבסט ביא דען נאקסען בעלזינגען אין דער סינאגאגע קיינע איינווערונגען אונד קיינען שקאנדאל צו מאכען.